

ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
«ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ»

Διπλωματική Εργασία

**«Εθισμός στο διαδίκτυο και αυτοεκτίμηση εν μέσω πανδημίας:
Μια προκαταρτική διερεύνηση σε μαθητές/ήτριες Γυμνασίου»**

Αντωνία Αρμάου

A.M. 129174

Επιβλέπων Καθηγητής: Θάνος Τουλούπης

Πάτρα, Σεπτέμβριος 2022

Η παρούσα εργασία αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία της φοιτήτριας («συγγραφέας/δημιουργός») που την εκπόνησε. Στο πλαίσιο της πολιτικής ανοικτής πρόσβασης η συγγραφέας/δημιουργός εκχωρεί στο ΕΑΠ, μη αποκλειστική άδεια χρήσης του δικαιώματος αναπαραγωγής, προσαρμογής, δημόσιου δανεισμού, παρουσίασης στο κοινό και ψηφιακής διάχυσής τους διεθνώς, σε ηλεκτρονική μορφή και σε οποιοδήποτε μέσο, για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς, άνευ ανταλλάγματος και για όλο το χρόνο διάρκειας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Η ανοικτή πρόσβαση στο πλήρες κείμενο για μελέτη και ανάγνωση δεν σημαίνει καθ' οιονδήποτε τρόπο παραχώρηση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας της συγγραφέας/δημιουργού ούτε επιτρέπει την αναπαραγωγή, αναδημοσίευση, αντιγραφή, αποθήκευση, πώληση, εμπορική χρήση, μετάδοση, διανομή, έκδοση, εκτέλεση, «μεταφόρτωση» (downloading), «ανάρτηση» (uploading), μετάφραση, τροποποίηση με οποιονδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά της εργασίας, χωρίς τη ρητή προηγούμενη έγγραφη συναίνεση της συγγραφέας/δημιουργού. Η συγγραφέας/δημιουργός διατηρεί το σύνολο των ηθικών και περιουσιακών του δικαιωμάτων.

«Εθισμός στο διαδίκτυο και αυτοεκτίμηση εν μέσω πανδημίας: Μια
προκαταρκτική διερεύνηση σε μαθητές/ήτριες Γυμνασίου»

Αντωνία Αρμάου

A.M. 129174

Επιτροπή Επίβλεψης Διπλωματικής Εργασίας

Επιβλέπων Καθηγητής:

Θάνος Τουλούπης

Καθηγητής-Σύμβουλος

Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Συν-Επιβλέπουσα Καθηγήτρια:

Αικατερίνη Βάσιου

Καθηγήτρια-Σύμβουλος

Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Πάτρα, Σεπτέμβριος 2022

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή μου κο Θ. Τουλούπη, για την ευκαιρία που μου έδωσε να εκπονήσω την παρούσα διπλωματική εργασία, καθώς και για την πολύτιμη καθοδήγησή του και την αμέριστη βοήθειά του καθ' όλη την πορεία εκπόνησης της εργασίας. Θα ήθελα, επίσης, να εκφράσω τις ευχαριστίες μου στη συνεπιβλέπουσα καθηγήτρια, κα Αικ. Βάσιου, η οποία συνέβαλε με τις χρήσιμες παρατηρήσεις και τις οδηγίες της. Ευχαριστώ όλα τα παιδιά που συμμετείχαν στην έρευνα με ενθουσιασμό, τους γονείς τους καθώς και τους διευθυντές και διδάσκοντες των Γυμνασίων που με δέχτηκαν στα σχολεία τους και συντέλεσαν στην υλοποίηση της έρευνας. Τέλος, θα ήθελα να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου και την αγάπη μου σε όλους εκείνους που μου συμπαραστάθηκαν κατά τη διάρκεια των σπουδών μου, την οικογένειά μου και τους φίλους μου. Την εργασία αυτήν την αφιερώνω σε εκείνους...

Περίληψη

Ο εθισμός στο διαδίκτυο είναι ένα φαινόμενο που απασχολεί ιδιαίτερα τη διεθνή επιστημονική κοινότητα τα τελευταία χρόνια καθώς παρουσιάζει ανοδική πορεία, ειδικά κατά την περίοδο της εφηβείας (12 - 15 ετών) όπου παρατηρείται εκτεταμένη διαδικτυακή χρήση. Σε αυτό συνέβαλε ιδιαίτερα και η περίοδος της πανδημίας Covid-19, η οποία λόγω των μέτρων κοινωνικού περιορισμού που ελήφθησαν από τις κυβερνήσεις συνέβαλε ακόμη περισσότερο στην πολύωρη χρήση του διαδικτύου από τους εφήβους, ως διέξοδο από τη καθημερινότητα. Σκοπός της συγκεκριμένης έρευνας είναι να μελετηθεί η έκταση του εθισμού στο διαδίκτυο μεταξύ των μαθητών/τριών Γυμνασίου, καθώς και ο ρόλος της αυτοεκτίμησης στον εθισμό στο διαδίκτυο κατά τη διάρκεια της πανδημίας Covid-19. Στην έρευνα έλαβαν μέρος 235 μαθητές/ήτριες (90 αγόρια και 142 κορίτσια, 3 παιδιά δε δήλωσαν φύλο) από ένα σχολείο της Δυτικής Αττικής και ένα του Πειραιά. Οι μαθητές/ήτριες συμπλήρωσαν ένα ερωτηματολόγιο αυτο-αναφοράς το οποίο αφορούσε τον εθισμό στο διαδίκτυο (Internet Addiction Test-IAT; Young, 1998) και την αυτοεκτίμηση (Self-Esteem Scale-RSES; Rosenberg, 1986). Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι μαθητές/ήτριες που συμμετείχαν στην έρευνα παρουσιάζουν υψηλά ποσοστά στην κατηγορία της άνω της μέσης/φυσιολογικής χρήσης του διαδικτύου. Ως προς τον ρόλο της αυτοεκτίμησης, βρέθηκε να προβλέπει αρνητικά τον εθισμό στο διαδίκτυο καθώς και συμπεριφορές ενδεικτικές αυτού. Αντίστοιχα, αναφορικά με τον παράγοντα φύλο, φαίνεται να έχει στατιστικώς σημαντική επίδραση στον εθισμό στο διαδίκτυο στα κορίτσια και σε συμπεριφορές ενδεικτικές αυτού. Η παρούσα έρευνα συμβάλλει σημαντικά στη βιβλιογραφία, καθώς τα έως και σήμερα ερευνητικά δεδομένα για τη έκταση του φαινομένου του εθισμού στο διαδίκτυο κατά την περίοδο της πανδημίας είναι περιορισμένα. Κυρίως αποτελεί πηγή επίγνωσης του προβλήματος και ευαισθητοποίησης, ώστε να εφαρμοστούν σχολικά προγράμματα που θα βοηθήσουν στην πρόληψη και τον περιορισμό του οικείου φαινομένου. Τέλος, η παρούσα έρευνα συνιστά γόνιμο έδαφος για μελλοντικές έρευνες σε μαθητές/ήτριες Γυμνασίου, ώστε να μελετηθεί αν επιπλέον παράγοντες σχετικοί με την περίοδο της πανδημίας Covid-19 (π.χ. φόβος για την πανδημία) συνέβαλαν στην εθιστική διαδικτυακή χρήση.

Λέξεις – Κλειδιά

Εθισμός στο Διαδίκτυο, Αυτοεκτίμηση, Μαθητές/ήτριες Γυμνασίου, Πανδημία Covid-19

«Internet addiction and self-esteem during the Covid-19 pandemic: A preliminary analysis among junior high school students»

Antonia Armaou

Abstract

Internet addiction is a phenomenon that has concerned international literature in recent years as it shows an upward trend, especially during the period of adolescence (12 - 15 years) where extensive internet use is observed. The period of the Covid-19 pandemic contributed to this, as the social containment measures taken by the governments triggered a long-term internet use by adolescents as a way out of their daily routine. The present study aimed to investigate the extent of internet addiction among junior high school students, as well as the role of their self-esteem in internet addiction during the period of the Covid-19 pandemic. The study included 235 students (90 boys and 142 girls, 3 students did not declare their gender) from a school in West Attica and one in Piraeus (Greece). The students completed a self-report questionnaire on internet addiction (Internet Addiction Test – IAT; Young, 1998) and self-esteem (Self-Esteem Scale-RSES; Rosenberg, 1986). The results showed that the students involved in the survey exhibit high rates of excessive Internet use. Furthermore, self-esteem, seemed to negatively predict students' internet addiction and representative behaviors. Similarly, by gender factor, it appears to have a statistically significant effect on Internet addiction in girls and relevant behaviour. The present study makes an important contribution to relevant bibliography, as research data to date on the extent of Internet addiction during the pandemic period is limited. Above all, it constitutes a source of awareness for the school community to implement programs aimed at to prevent/limit youths' problematic internet use. Finally, the present study provides fertile ground for future related studies examining other possibly influential factors related to the Covid-19 pandemic period (e.g., fear of the Covid-19 pandemic).

Keywords

Internet Addiction, Self-esteem, Junior high school students, Covid-19 pandemic

Βιβλιογραφία

- Adibelli, D., & Sümen, A. (2020). The effect of the coronavirus (COVID-19) pandemic on health-related quality of life in children. *Children and Youth Services Review*, 119(5), 105595. <https://doi.org/10.1016/j.chidyouth.2020.105595>
- Aközülü, Z., Kolukısa, T., Öztürk Şahin, Ö., & Topan, A. (2021): Internet addiction and stressors causing internet addiction in primary school children during the COVID-19 pandemic: A descriptive and cross-sectional study from Turkey. *Addicta: The Turkish Journal on Addictions*, 8(1), 65-72. <https://hdl.handle.net/20.500.12415/8099>
- Andreassen, C. S., Pallesen, S., & Griffiths, M. D. (2017). The relationship between addictive use of social media, narcissism, and self-esteem: Findings from a large national survey. *Addictive Behaviors*, 64, 287-293. doi: 10.1016/j.addbeh.2016.03.006
- Αντρη, Ε. (2013). Το φαινόμενο τον διαδικτυακού εθισμού στο σύγχρονο άνθρωπο. *Cyprus Nursing Chronicles*, 14(3). Ανακτήθηκε 14/11/2022 από <https://cncjournal.cyna.org/wp-content/uploads/2019/07/CNC-14-3.6-11.pdf>
- American Society of Addiction Medicine (ASAM). (2011). *Public Policy Statement: Definition of Addiction*. www.asam.org/research-treatment/definition-of-addiction (<http://www.asam.org/research-treatment/definition-of-addiction>)
- Armstrong, L., Phillips, J. G., & Saling, L.L. (2000). Potential determinants of heavier internet usage. *Int. J. Human-Computer Studies*, 53, 537-550. <https://doi.org/10.1006/ijhc.2000.0400>
- Athanasiades, C., Kamariotis, H., Psalti, A., Baldry, A. C. & Sorrentino, A. (2015). Internet use and cyberbullying among adolescent students in Greece: the “Tabby” project. *Hellenic Journal of Psychology*, 12(1), 14-39.
- Bayraktar, F. & Gün Z. (2007) Incidence and correlates of internet usage among adolescents in North Cyprus. *CyberPsychology & Behavior* 10(2), 191–197. <https://doi.org/10.1089/cpb.2006.9969>
- Beard, K. W. (2005). Internet addiction: a review of current assessment techniques and potential assessment questions. *CyberPsychology & Behavior*, 8, 7-14. <https://doi.org/10.1089/cpb.2005.8.7>

- Bergagna, E. & Tartaglia, S. (2018). Self-esteem, Social comparison, and Facebook use. *Europe's Journal of Psychology*, 14(4), 831–845. doi: 10.5964/ejop.v14i4.1592
- Bickham, D. S. (2021). Current research and viewpoints on internet addiction in adolescents. *Current pediatrics reports*, 9(1), 1-10. <https://doi.org/10.1007/s40124-020-00236-3>
- Bleidorn, W. (2016). Age and Gender Differences in Self-Esteem—A Cross-Cultural window. *Journal of Personality and Social Psychology*, 111(3), 396-410.
- Bozoglan, B., Demirer, V. & Sahin, I. (2013). Loneliness, self-esteem, and life satisfaction as predictors of Internet addiction: A cross-sectional study among Turkish university students. *Scandinavian Journal of Psychology*, 54(4), 313-319. doi:10.1111/sjop.12049
- Buunk, A. P. & Gibbons, F. X. (2007). Social comparison: The end of a theory and the emergence of a field. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 102(1), 3-21. doi: 10.1016/j.obhdp.2006.09.007
- Byrne, B. (1996a). *Measuring the self-concept across the life span: Issues and instrumentation*. Washington: American Psychological Association.
- Campbell, M. A. (2005). Cyber bullying: An old problem in a new guise? *Australian Journal of Guidance and Counselling*, 15, 68–76. doi:10.1375/ajgc.15.1.68
- Cao F. & Su L. (2007). Internet addiction among Chinese adolescents: prevalence and psychological features. *Child Care Health Dev.* 33, 275–281. doi: 10.1111/j.1365-2214.2006.00715.x
- Caplan, S. (2003). Preference for Online Social Interaction: A Theory of Problematic Internet Use and Psychological Well – Being. *Communication Research*, 30, 625 – 648. <https://doi.org/10.1177/0093650203257842>
- Cash, H., Rae, C. D., Steel, A. H. & Winkler, A. (2012). Internet Addiction: A Brief Summary of Research and Practice. *Current Psychiatry Reviews*. 8(4), 292-298. <https://doi.org/10.2174/157340012803520513>
- Chang, F. C., Chiu, C. H., Lee, C. M., Chen, P. H. & Miao, N. F. (2014). Predictors of the initiation and persistence of internet addiction among adolescents in Taiwan. *Addictive Behaviors*, 39, 1434–1440. <https://doi.org/10.1016/j.addbeh.2014.05.010>

- Chia, D. X., Ng, C. W., Kandasami, G., Seow, M. Y., Choo, C. C., Chew, P. K. ... & Zhang, M. W. (2020). Prevalence of internet addiction and gaming disorders in Southeast Asia: A meta-analysis. *International journal of environmental research and public health*, 17(7), 2582. doi: 10.3390/ijerph17072582
- Cho, S.-M., Sung, M.-J., Shin, K.-M., Lim, K.Y. & Shin, Y.-M. (2012). Does Psychopathology in Childhood Predict Internet Addiction in Male Adolescents? *Child Psychiatry Hum*, 44(4), 549–555. <https://doi.org/10.1007/s10578-012-0348-4>
- Chou, C. & Hsiao, M. (2000). Internet addiction, usage, gratification, and pleasure experience: the Taiwan college students' case. *Computers & Education*, 35(1), 65–80. [https://doi.org/10.1016/S0360-1315\(00\)00019-1](https://doi.org/10.1016/S0360-1315(00)00019-1)
- Chung, T. W. H., Sum, S. M. Y. & Chan, M. W. L. (2019). Adolescent Internet addiction in Hong Kong: Prevalence, psychosocial correlates, and prevention. *Journal of Adolescent Health*, 64(6), S34-S43. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2018.12.016>
- Clarke, B. (2009). Early adolescents' use of social networking sites to maintain friendship and explore identity: implications for policy. *Policy & Internet*, 1(1), 55-89. <https://doi.org/10.2202/1944-2866.1018>
- Coleman, J.C. (1980). *The nature of adolescence*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203805633>
- Cooley, H. (1902/2013). *Human nature and the social order*. New York: Charles Scribner's Son's.
- Creswell, J.W. (2016). *Η έρευνα στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Ίων.
- Curran, J. (2012). *Rethinking internet history: James Curran*. In *Misunderstanding the internet*. [eBook version] England: Routledge.
- Curran, J., Fenton, N. & Freedman, D. (2012). *Misunderstanding the Internet*. London New York: Routledge.
- Davis, R. A. (2001). A cognitive – behavioral model of pathological Internet use. *Computers in Human Behavior*, 17, 187 – 195. [https://doi.org/10.1016/S0747-5632\(00\)00041-8](https://doi.org/10.1016/S0747-5632(00)00041-8)
- Διαμαντής, Α. (2010). Η εφηβικής εξατομίκευση ως οικογενειακό σύμπτωμα. *Παιδί και έφηβος: ψυχική υγεία και ψυχοπαθολογία*, 12(2), 49–62.

- D' Haenens, L. & Tsaliki, L. (2013). Risk versus Harm: Children's Coping Profiles. Στο B. O'Neil, E. Staksrud & Sh. McLaughlin (eds.), *Promoting a Safer Internet for Children: European policy debates and challenges*. Nordicom.
- Dong, H., Yang, F., Lu, X. & Hao, W. (2020): Internet Addiction and Related Psychological Factors Among Children and Adolescents in China During the Coronavirus Disease, *Frontiers in Psychiatry*. *Frontiers in psychiatry*, 751. <https://doi.org/10.3389/fpsy.2020.00751>
- Downes, T. & Greenstein, S. (2007). Understanding why universal service obligations may be unnecessary: The private development of local Internet access markets. *Journal of Urban Economics*, 62(1), 2–26. <https://doi.org/10.1016/j.jue.2006.10.004>
- Dufour, M., Brunelle, N., Tremblay, J., Leclerc, D., Cousineau, M. M., Khazaal, Y., ... & Berbiche, D. (2016). Gender difference in internet use and internet problems among Quebec high school students. *The Canadian Journal of Psychiatry*, 61(10), 663–668. <https://doi.org/10.1177/0706743716640755>
- Durkee, T., Kaess, M., Carli, V., Parzer, P., Wasserman, C., Floderus, B., Apter, A., Balazs, J., Barzilay, S., Bobes, J. & Wasserman, S. (2012). Prevalence of pathological internet use among adolescents in Europe: Demographic and social factors. *Addiction*, 107(12), 2210–2222. doi:10.1111/j.1360-0443.2012.03946.x
- Emler, N. (2001). *Self-Esteem: The costs and consequences of low self-worth*. York, England: York Publishing Services, 110–138.
- ElSalhy, M., Miyazaki, T., Noda, Y., Nakajima, S., Nakayama, H., Mihara, S. & Mimura, M. (2019). Relationships between Internet addiction and clinicodemographic and behavioral factors. *Neuropsychiatric Disease and Treatment; Auckland*, 15, 739–752. doi:10.2147/NDT.S193357.
- EU Kids Online. (2020): Survey results from 19 countries. EU Kids Online.
- Eunseel, C. (2017). The effect of middle school students' emotional trauma to Internet Smart phone addiction: The moderating effect of self-esteem. *The Journal of the Korea Contents Association*, 17(2), 375–383. doi: 10.5392/JKCA.2017.17.02.375
- Faltýnkova, A., Blinka, L., Sevcíkova, A. & Husarova, D. (2020). The associations between family-related factors and excessive internet use in adolescents. *International Journal*

of Environmental Research and Public Health, 17(5), 1754.
doi:10.3390/ijerph17051754.

- Faraci, P., Craparo, G., Messina, R. & Severino, S. (2013). Internet Addiction Test (IAT): which is the best factorial solution? *Journal of medical Internet research*, 15(10), e2935. doi:10.2196/jmir.2935
- Ferrara, P., Corsello, G., Ianniello, F., Sbordone, A., Ehrich, J., Giardino, I. & Pettoello-Mantovani, M. (2017). Internet Addiction: Starting the Debate on Health and Well-Being of Children Overexposed to Digital Media. *J. Pediatr.*, 191, 280–289. doi: 10.1016/j.jpeds.2017.09.054
- Field, A. (2005). *Discovering statistics using IBM SPSS statistics*. London: Sage Publication Ltd.
- Fiorillo, A. & Gorwood, P. (2020). The consequences of the COVID-19 pandemic on mental health and implications for clinical practice. *European psychiatry: the journal of the Association of European Psychiatrists*, 63(1), e32. doi: 10.1192/j.eurpsy.2020.35
- Fumero, A., Marrero, R.J., Voltes, D. & Castro, W.P. (2018). Personal and social factors involved in internet addiction among adolescents: A meta-analysis. *Computers in Human Behavior*, 86, 387–400. doi: 10.1016/j.chb.2018.05.005
- Goldberg, W. (1998). Technological addictions. *Clinical Psychology Forum*, 76, 14-19. Division of Clinical Psychology of the British Psychol Soc.
- Gray, P. (2011). The decline of play and the rise of psychopathology in children and adolescents. *American Journal of Play*, 3(4), 443–463.
- Griffiths, M. D. (1995). Technological addictions. In *Clinical psychology forum*, 14, 14. Division of Clinical Psychology of the British Psychol Soc.
- Griffiths, M. D. (2012). Internet sex addiction: A review of empirical research. *Addiction Research & Theory*, 20(2), 111-124. <https://doi.org/10.3109/16066359.2011.588351>
- Harter, S. (1999). *The construction of the self: A development perspective*. New York: Guilford. doi:10.1891/0889-8391.15.4.383

- Hartmann, T. & Klimmt, C. (2006). Gender and computer games: Exploring females' dislikes. *Computer-Mediated Commun*, 11, 910-31. <https://doi.org/10.1111/j.1083-6101.2006.00301.x>
- Heo J., Oh J., Subramanian S.V., Kim Y. & Kawachi I. (2014). Addictive Internet use among Korean adolescents: A national survey. *PLoS One*, 9(2), e87819. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0087819>
- Hesapçioğlu, S. T. & Yeşilova, H. (2020). Internet addiction prevalence in youths and its relation with depressive symptoms, self-esteem, and bullying. *Anatolian Journal of Psychiatry*, 1(5), 483-490.
- Huang, X., Li, M. & Tao, R. (2010). Treatment of Internet Addiction. *Current Psychiatry Reports*, 72(5), 462-470. <https://doi.org/10.1007/s11920-010-0147-1>
- HyunSill, R. & Hyon-jin, S. (2017). The Effects of Cell-Phone Dependency of Adolescents: Moderated Analysis of Self-Esteem. *The Korean Journal of Health Service Management*, 11(2), 117–127. <https://doi.org/10.12811/kshsm.2017.11.2.117>
- Internet World Stats. (2021). World Internet Users and 2022 Population. Retrieved May 4, 2022 from <https://internetworldstats.com/>
- James, W. (1960). Principles of Psychology. *Encyclopaedia Britannica*, 52.
- Jiao, W., Wang, L., Liu, J., Fang, S., Jiao, F., Pettoello-Mantovani, M. & Somekh, E. (2020). Behavioral and Emotional Disorders in Children during the COVID-19 Epidemic. *The Journal of Pediatrics*, 221, 264-266. doi:10.1016/j.jpeds.2020.03.013
- Johansson, A. & Götestam, K.G. (2004). Problems with computer games without monetary reward: similarity to pathological gambling. *Psychol Rep*, 95, 641-650. <https://doi.org/10.2466/pr0.95.2.641-650>
- Kandell, J.J. (1998). Internet addiction of campus: the vulnerability of college students. *CyberPsychology & Behavior*, 1(1), 11-17. <https://doi.org/10.1089/cpb.1998.1.11>
- Καραπέτσας, Α., Φώτης, Α. & Ζυγούρης, Ν. (2012) «Νέοι και εθισμός στο διαδίκτυο : Ερευνητική προσέγγιση συχνότητας του φαινομένου». *Εγκέφαλος*, 49, 67–72.

- Κατερέλος, Ι. & Παπαδόπουλος, Π. (2009). *Οι έφηβοι και το ίντερνετ : Ασφαλής και δημιουργική χρήση. Ινστιτούτο Οπτικοακουστικών Μέσων*. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.
- Kawabe, K., Horiuchi, F., Oka, Y. & Ueno, S. (2019). Association between sleep habits and problems and Internet addiction in adolescents. *Psychiatry Investigation*, 16(8), 581–587. doi: 10.30773/pi.2019.03.21.2.
- Keepers, G. A. (1990). Pathological preoccupation with video games. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 29(1), 48–49. doi: 10.1097/00004583-199001000-00009
- Kim, H.-K. & Davis, K.E. (2009). Toward a comprehensive theory of problematic Internet use: Evaluating the role of self-esteem, anxiety, flow, and the self-rated importance of internet activities. *Computers in Human Behavior*, 25, 490-500. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2008.11.001>
- Kim, J. & Lee, J. E. (2011). The Facebook paths to happiness: Effect of the number of Facebook friends and selfpresentation on subjective well-being. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 14, 359-364. doi:10.1089/cyber.2010.0374
- King, D.L., Delfabbro, P.H., Griffiths, M.D. & Gradisar, M. (2012). Cognitive-Behavioral Approaches to Outpatient Treatment of Internet of Addiction in Children and Adolescents. *Journal of Clinical Psychology*, 68(11), 1185-1195. <https://doi.org/10.1002/jclp.21918>
- Κοκκέβη, Α., Ξανθάκη, Μ., Φωτίου, Α. & Καναβού, Ε. (2010). Χρήση Η/Υ και ίντερνετ από τους εφήβους. Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ψυχικής Υγιεινής. Ανακτήθηκε στις 15 Δεκεμβρίου 2022 από http://2dim-filyr.thess.sch.gr/wpcontent/uploads/132662403808_HBSC_2010_EIPSI_20121.pdf
- Κοκκιάδη, Μ. & Κουρκούτας, Η. (2016). Ενδοσχολικός Εκφοβισμός/Θυματοποίηση, Αυτοεκτίμηση και Συναισθηματικές Δυσκολίες σε παιδιά με και χωρίς ΕΕΑ. *Επιστημονική Επετηρίδα Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, 9(1), 88-128. <https://doi.org/10.12681/jret.8629>.
- Kourakou, A., Tigani, X., Bacopoulou, F., Vlachakis, D., Papakonstantinou, E., Simidala, S. ... & Darviri, C. (2021). The Rosenberg Self-Esteem Scale: Translation and

- Validation in the Greek Language in Adolescents. In *GeNeDis 2020*, 97-103. Springer, Cham. doi: 10.1007/978-3-030-78787-5_13
- Kowalski, R. M., Limber, S. P. & Agatston, P. W. (2012). *Cyberbullying: Bullying in the digital age*. New York City: John Wiley & Sons. Retrieved November 14, 2021, from https://books.google.gr/books?hl=en&lr=&id=ARKbrXsdOmYC&oi=fnd&pg=PR6&dq=info:1_SzzEVl83IJ:scholar.google.com&ots=RRoGDZSmLU&sig=lUgpyF1zuvelfxgtYM6ajMaAkik&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false
- Kuss, D.J., Kristensen, A.M. & Lopez-Fernandez, O. (2021). Internet addictions outside of Europe: A systematic literature review. *Computers in Human Behavior*, 115, 106621. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2020.106621>
- Κυπαρίσση, Α. (2009). 1ο Πανελλήνιο Διεπιστημονικό Συνέδριο. Έρευνα – Πρόληψη – Αντιμετώπιση των κινδύνων στη χρήση του διαδικτύου. Λάρισα 27-29 Νοεμβρίου 2009.
- Kwon, J.H., Chung, C.S. & Lee, J. (2009). The effects of escape from self and interpersonal relationship on the pathological use of Internet games. *Community Ment Health Journal*, 47(1), 113-121. <https://doi.org/10.1007/s10597-009-9236-1>
- Leary, M. R. & Baumeister, R. F. (2000). The nature and function of self-esteem: Sociometer theory. In *Advances in experimental social psychology* (Vol. 32, pp. 1-62). Academic Press. [https://doi.org/10.1016/S0065-2601\(00\)80003-9](https://doi.org/10.1016/S0065-2601(00)80003-9)
- Leavitt, P. A., Covarrubias, R., Perez, Y. A. & Fryberg, S. A. (2015). “Frozen in time”: The impact of Native American media representations on identity and self-understanding. *Journal of Social Issues*, 71, 39-53. doi:10.1111/josi.12095
- Lee, J. (2020). Mental health effects of school closures during COVID-19. *Lancet Child Adolescents Health*, 4(6), 421. doi:0.1016/S2352- 4642(20)30109-7
- Li Y.L., Zhang X.Z., Lu F., Zhang Q. & Wang Y. (2014). Internet addiction among elementary and middle school students in China: A nationally representative sample study. *Cyberpsychol Behav Soc Netw*, 17, 111-116. <https://doi.org/10.1089/cyber.2012.0482>

- Lin, M. P., (2020). Prevalence of internet addiction during the COVID-19 outbreak and its risk factors among junior high school students in Taiwan. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(22). doi: 10.3390/ijerph17228547
- Lightfoot, C., Cole, M. & Cole, S. R. (2014). *Η ανάπτυξη των παιδιών* (επιμ.: Ζ. Μπαμπλέκου, μτφ.: Μ. Κουλεντιανού). Αθήνα: Gutenberg.
- Liu, M., Caputi, T.L., Dredze, M., Kesselheim, A.S. & Ayers, J.W. (2020). Internet searches for unproven COVID-19 therapies in the United States. *JAMA. Intern. Med.*, 180, 1116–1118. doi:10.1001/jamainternmed.2020.1764
- Liu, T.C., Desai, R.A., Krishnan-Sarin, S., Cavallo, D.A. & Potenza, M.N. (2011) Problematic Internet use and health in adolescents: Data from a high school survey in Connecticut. *Clinical Psychiatry*, 72, 836–845. doi:10.4088/JCP.10m06057
- Livingstone, S., Haddon, L., Gorzig, A. & Olafsson, K. (2010). Risks and safety on the internet: the perspective of European children: full findings and policy implications from the EU Kids Online survey of 9-16 year olds and their parents in 25 countries.
- Luthar, S. S., Crossman, E. J. & Small, P. J. (2015). Resilience and adversity. Socioemotional processes: 3. *Handbook of child psychology and developmental science*, 247–286. (7th ed.). New York: Wiley. <https://doi.org/10.1002/9781118963418.childpsy307>
- Machado, M. D. R., Bruck, I., Antoniuk, S. A., Cat, M. N. L., Soares, M. C. & Silva, A. F. D. (2018). Internet addiction and its correlation with behavioral problems and functional impairments—A cross-sectional study. *Jornal Brasileiro de Psiquiatria*, 67, 34-38. <https://doi.org/10.1590/0047-2085000000181>
- Magklara, K., Lazaratou, H., Barbouni, A., Poulas, K., Farsalinos, K. & Coronavirus Greece Research Group. (2020). Impact of COVID-19 pandemic and lockdown measures on mental health of children and adolescents in Greece. *MedRxiv*. <https://doi.org/10.1101/2020.10.18.20214643>
- Mai, Y., Hu, J., Zheng, Y., Zhen, S., Wang, S. & Wei, Z. (2012). Structure and function of maladaptive cognitions in pathological Internet use among Chinese adolescents. *Computers in Human Behavior*, 28, 2376–2386. doi: 10.1016/j.chb.2012.07.009

- Mak, K. K., Lai, C. M., Watanabe, H., Kim, D. I., Bahar, N., Ramos, M. & Cheng, C. (2014). Epidemiology of internet behaviors and addiction among adolescents in six Asian countries. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 17(11), 720-728. doi:10.1089/cyber.2014.0139
- Μακρή-Μπότσαρη, Ε. (2008). *Αυτοαντίληψη και αυτοεκτίμηση. Μοντέλα, ανάπτυξη, λειτουργικός ρόλος και αξιολόγηση*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Mamun, M. A., Hossain, M. S., Siddique, A. B., Sikder, M. T., Kuss, D. J. & Griffiths, M. D. (2019). Problematic internet use in Bangladeshi students: the role of socio-demographic factors, depression, anxiety, and stress. *Asian journal of psychiatry*, 44, 48-54. <https://doi.org/10.1016/j.ajp.2019.07.005>
- Μανωλόπουλος, Σ. (2011). *Ψυχικοί δεσμοί, κοινωνικοί θεσμοί*. Αθήνα: Εκδόσεις Γαβριηλίδης.
- Μάτσα, Κ. (2009). «Εξάρτηση από το διαδίκτυο : η πιο σύγχρονη μορφή τοξικομανίας», *Τετράδια Ψυχιατρικής*, (108), 81-84.
- McKenna, K. Y. A., Green, A. S. & Gleason, M. J. (2002). Relationship formation on the Internet: What's the big attraction? *The Journal of Social Issues*, 58(1), 9-31. doi:10.1111/1540-4560.0024
- Mo, P. K., Chan, V. W., Wang, X. & Lau, J. T. (2020). Gender difference in the association between internet addiction, self-esteem and academic aspirations among adolescents: A structural equation modelling. *Computers & Education*, 155, 103921. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2020.103921>
- Μονάδα Εφηβικής Υγείας, (MEY, 2008). Χρήση – Κατάχρηση Διαδικτύου, <http://www.youth-health.gr/gr/index.php?I=6&J=2&K=4>
- Moreno, M. A., Jelenchick, L., Cox, E., Young, H. & Christakis, D. A. (2011). Problematic internet use among US youth: a systematic review. *Archives of pediatrics & adolescent medicine*, 165(9), 797-805. doi:10.1001/archpediatrics.2011.58
- Μοσχούρη, Β. & Αποστολάκης, Ε. (2017). Η αναγκαιότητα ύπαρξης δια ζώσης Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων (ΟΣΣ) σε προγράμματα Ανοικτής και εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης (ΑεξαΕ). *Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση*, 9(1Α), 58-69. <https://doi.org/10.12681/icodl.1048>

- Nalwa, K. & Anand, A.P. (2003). Internet addiction in students: a cause for concern. *CyberPsychology & Behavior*, 6, 653–656. <https://doi.org/10.1089/109493103322725441>
- Nam, C. R., Lee, D. H., Lee, J. Y., Choi, A. R., Chung, S. J., Kim, D. J. ... & Choi, J. S. (2018). The role of resilience in internet addiction among adolescents between sexes: a moderated mediation model. *Journal of clinical medicine*, 7(8), 222. <https://doi.org/10.3390/jcm7080222>
- Niemz, K., Griffiths, M. & Banyard, P. (2005). Prevalence of pathological Internet use among university students and correlations with self-esteem, the General Health Questionnaire (GHQ), and disinhibition. *CyberPsychology & Behavior*, 8(6), 562-570. <https://doi.org/10.1089/cpb.2005.8.562>
- Ντάβου, Μπ. (2007). *Από τον καθρέφτη στην οθόνη: Σκέψεις για τη ψυχική ανάπτυξη του παιδιού στον διαμεσολαβημένο κόσμο. Στο: Θέματα Ψυχοδυναμικής και Ψυχοκοινωνικής Παιδοψυχιατρικής*. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.
- Orth, U., Robins, R. W. & Widaman, K. F. (2012). Life-span development of self-esteem and its effects on important life outcomes. *Journal of Personality and Social Psychology*, 102, 1271–1288. <https://doi.org/10.1037/a0025558>
- Ozturk, F. O. & Ayaz-Alkaya, S. (2021). Internet addiction and psychosocial problems among adolescents during the COVID-19 pandemic: A cross-sectional study. *Archives of psychiatric nursing*, 35(6), 595-601. <https://doi.org/10.1016/j.apnu.2021.08.007>
- Pallanti, S., Bernardi, S. & Quercioli, L. (2006). The shorter PROMIS questionnaire and the Internet addiction scale in the assessment of multiple addictions in a high school population: Prevalence and related disability. *CNS spectrums*, 11(12), 966–974. <https://doi.org/10.1017/S1092852900015157>
- Pan, P.-Y. & Yeh, C.-B. (2018). Internet addiction among adolescents may predict self-harm/suicidal behavior: A prospective study. *Journal of Pediatrics*, 197, 262–267. <https://doi.org/10.1016/j.jpeds.2018.01.046>
- Παπάνης, Ε. (2013). *Ψυχολογία της Προσωπικότητας και αυτοεκτίμηση*. Αθήνα: Oxybooks
- Peng, W., Li, D., Li, D., Jia, J., Wang, Y. & Sun, W. (2019). School disconnectedness and Adolescent Internet Addiction: Mediation by self-esteem and moderation by emotional

- intelligence. *Computers in Human Behavior*, 98, 111-121.
<https://doi.org/10.1016/j.chb.2019.04.011>
- Peris, M., Maganto, C., Arigita, A., Barrientos, A., León, A. & Sánchez-Cabrero, R. (2019). El derecho al olvido digital la imagen corporal virtual en adolescentes jóvenes. In *Intervención e Investigación en Contextos Clínicos de la Salud*, Pérez-Fuentes, M.C., Molero, M.M., Gázquez, J.J., Martos, A., Barragán, A.B., Simón, M.M., Oropesa, N.F., Pino, R.M., Eds., ASUNIVEP: Murcia, Spain, 135–143.
- Petretto, D., Masala, I. & Masala, C. (2020). School Closure and Children in the Outbreak of COVID-19. *Clinical Practice & Epidemiology in Mental Health*, 16(1), 189-191. doi: [10.2174/1745017902016010189](https://doi.org/10.2174/1745017902016010189)
- Prensky, M. (2001). Digital Natives, Digital Immigrants Part 1. *On the Horizon*, 9 (5), 1–6.
- Rosenberg, M. J. (1960). A structural theory of attitude dynamics. *Public Opinion Quarterly*, 24(2), 319-340. <https://doi.org/10.1086/266951>
- Rosenberg, M.J. (1981). The self-concept: Social product and social force. *Social psychology: Sociological perspectives*, 593-624. doi:10.4324/9781315129723- 19.
- Rosenberg, M. J. (1986). Self-Concept from Middle Childhood through Adolescence. In: Suls, J. and Greenwald, A.G., Eds. *Psychological Perspectives on the Self*, Vol. 3, Lawrence Erlbaum, Hillsdale, 107-135.
- Ross, C., Orr, E. S., Sisic, M., Arseneault, J. M., Simmering, M. G. & Orr, R. R. (2009). Personality and motivations associated with Facebook use. *Computers in Human Behavior*, 25, 578–586. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2008.12.024>
- Rumpf, H.J., Vermulst, A.A., Bischof, A., Kastirke, N., Gürtler, D., Bischof, G. ... & Meyer, C. (2014). Occurrence of Internet addiction in a general population sample: A latent class analysis. *European addiction research*, 20(4), 159-166. <https://doi.org/10.1159/000354321>
- Ryan, J. (2010). *A History of the Internet and the Digital Future*. [eBook version] London: Reaktion Books. Retrieved November 14, 2021, from https://books.google.gr/books?hl=en&lr=&id=l0OYhHefumoC&oi=fnd&pg=PP1&ots=GTf5V9NFP&sig=msUlxDxSpKt1qt8iUOXzTOzdHM&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false

- Sadovnikova, T. (2016). Self-esteem and interpersonal relations in adolescence. *Social and Behavioral Sciences*, 233, 440-444. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2016.10.181>
- Σαχλάς, Α. & Μπερσίμης, Σ. (2016). *Εφαρμοσμένη στατιστική με χρήση του IBM SPSS Statistics 23*. Θεσσαλονίκη: Τζιόλα.
- Servidio, R., Gentile, A. & Boca, S. (2018). The mediational role of coping strategies in the relationship between self-esteem and risk of Internet addiction. *Europe's Journal of Psychology*, 14(1), 176–187. doi:10.5964/ejop.v14i1.1449
- Shek D.T.L. & Yu L. (2016). Adolescent internet addiction in Hong Kong: Prevalence, change and correlates. *Journal of pediatric and adolescent gynecology*, 29(1), 22-30. <https://doi.org/10.1016/j.jpag.2015.10.005>
- Siomos, K., Dafouli, E., Braimiotis, D., Mouzas, O. & Angelopoulos, N. (2008). Internet addiction among Greek adolescent students. *Cyber Psychology and Behaviour*. 11 (6), 653–657. <https://doi.org/10.1089/cpb.2008.0088>
- Siomos, K., Floros, G., Fisoun, V., Evaggelia, D., Farkonas, N., Sergeantani, E., Lamprou, M. & Geroukalis, D. (2012). Evolution of Internet addiction in Greek adolescent students over a two-year period: the impact of parental bonding. *European child & adolescent psychiatry*, 21(4), 211-219. <https://doi.org/10.1007/s00787-012-0254-0>
- Σιώμος, Κ. (2013). Εθισμός στα διαδικτυακά παιχνίδια: κλινικά χαρακτηριστικά και θεραπεία σε κλινικό δείγμα εφήβων αγοριών. Στο Κ. Σιώμος και Γ. Φλώρος (επιμ. έκδοσης). *Οφέλη και Κίνδυνοι στη Χρήση του Διαδικτύου* (συλλογικό έργο). Πρακτικά 2ου Πανελλήνιου Διεπιστημονικού Συνεδρίου της Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης της Διαταραχής Εθισμού στο Διαδίκτυο. Λάρισα, 2013.
- Σκανδάμη, Π., Βετούλη, Μ., Κερασιώτη, Ε., Καφετζόπουλος, Ε. & Μαλλιώρα, Μ. (2016). Έγκαιρη παρέμβαση σε νεαρούς χρήστες παράνομων ψυχοδραστικών ουσιών με παραβατική συμπεριφορά. *Αρχεία Ελληνικής Ιατρικής* 33(1), 115-123. Ανακτήθηκε στις 20 Μαΐου 2022 από <http://www.mednet.gr/archives/2016-1/pdf/115.pdf>
- Smahel, D., Machackova, H., Mascheroni, G., Dedkova, L., Staksrud, E., Olafsson, K., Livingstone, S. & Hasebrink, U. (2020). EU Kids Online 2020: Survey results from 19 countries. EU Kids Online.

- Sowislo, J. F. & Orth, U. (2013). Does low self-esteem predict depression and anxiety? A meta-analysis of longitudinal studies. *Psychological Bulletin*, 139(1), 213–240. <https://doi.org/10.1037/a0028931>
- Starcevic, V. & Billeux, J. (2017). Does the construct of Internet Addiction reflect a single entity or a spectrum of disorders? *Clinical Neuropsychiatry*, 14(1), 5–10.
- Stavropoulos, V., Gentile, D. & Motti – Stefanidi, F. (2016). A multilevel longitudinal study of adolescent Internet addiction: The role of obsessive – compulsive symptoms and classroom openness to experience. *European Journal of Developmental Psychology*, 13(1), 99-114. <https://doi.org/10.1080/17405629.2015.1066670>
- Taechoyotin, P., Tongrod, P., Thaweerungruangkul, T., Towattananon, N., Teekapakvisit, P., Aksornpusitpong, C. ... & Piyaraj, P. (2020). Prevalence and associated factors of internet gaming disorder among secondary school students in rural community, Thailand: A cross-sectional study. *BMC research notes*, 13(1), 1-7. <https://doi.org/10.1186/s13104-019-4862-3>
- Tang, J., Yu, Y., Du, Y., Ma, Y., Zhang, D. & Wang, J. (2014). Prevalence of internet addiction and its association with stressful life events and psychological symptoms among adolescent internet users. *Addictive Behaviors*, 39(3), 744-747. doi: 10.1016/j.addbeh.2013.12.010
- Tapscott, D. (1998). *Growing up digital: The rise of the net education*. McGraw Hill.
- Tapscott, D. (2009). *Ψηφιακή γενιά : πώς μεταμορφώνει τον κόσμο σας*. Αθήνα : Εκδόσεις EcoNomia.
- Tartaglia, S. (2016). Different modalities of using Facebook: The influence of actual social relations, wellbeing, and attitude towards the medium. *Studia Psychologica*, 58(1), 3-17. doi:10.21909/sp.2016.01.703
- Tazghini, S. & Siedlecki, K. L. (2013). A mixed method approach to examining Facebook use and its relationship to self-esteem. *Computers in Human Behavior*, 29, 827-832. doi: 10.1016/j.chb.2012.11.010
- Thakur, K., Kumar, N. & Sharma, N. (2020): Effect of the Pandemic and Lockdown on Mental Health of Children. *The Indian Journal of Pediatrics*, 87(7), 552. Available at: <https://link.springer.com/article/10.1007/s12098-020-03308-w>

- Τουλούπης, Θ. & Αθανασιάδου, Χ. (2014). Η Ριψοκίνδυνη Χρήση της Νέας Τεχνολογίας Μεταξύ Μαθητών/τριων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης: Εθισμός στο Διαδίκτυο και Ηλεκτρονικός Εκφοβισμός. *Hellenic Journal of Psychology*, 11, 83-110.
- Touloupis, T. & Athanasiades, C. (2014). The Risky Use of New Technology among Elementary School Students: Internet Addiction and Cyberbullying (in Greek). *Hellenic Journal of Psychology*, 11, 83-110.
- Touloupis, T., & Teli, A. (2021). Internet Addiction among Adolescents: The Role of Social Self-Efficacy and General Locus of Control. In J. A. Jaworski (Ed.), *Advances in Sociology Research*, Vol. 36 (p. 81-112). New York: Nova Science Publishers.
<https://doi.org/10.52305/GPAQ8046>
- Tsitsika, A., Janikian, M., Schoenmakers, T. M., Tzavela, E. C., Ólafsson, K., Wójcik, S., Macarie, G. F. & Richardson, C. (2014). Internet addictive behaviour in adolescence: A cross-sectional study in seven European countries. *Cyberpsychology, Behaviour, and Social Networking*, 17, 528-535. doi:10.1089/cyber.2013.0382
- Valkenburg, P. M., Peter, J. & Schouten, A. P. (2006). Friend networking sites and their relationship to adolescents' well-being and social self-esteem. *CyberPsychology & Behavior*, 9(5), 584-590. <https://doi.org/10.1089/cpb.2006.9.584>
- van Tuijl, L. A., de Jong, P. J., Sportel, B. E., de Hullu, E. & Nauta, M. H. (2014). Implicit and explicit self-esteem and their reciprocal relationship with symptoms of depression and social anxiety: a longitudinal study in adolescents. *Journal of Behavior Therapy and Experimental Psychiatry*, 45(1), 113-121. <https://doi.org/10.1089/cpb.2006.9.584>
- Wang, D. (2019). A study of the relationship between narcissism, extraversion, body-esteem, social comparison orientation and selfie-editing behavior on social networking sites. *Personality and Individual Differences*, 146, 127–129.
<https://doi.org/10.1016/j.paid.2019.04.012>
- Wang, P., Wang, X., Wu, Y., Xie, X., Wang, X., Zhao, F., Ouyang, M. & Lei, L. (2018). Social networking sites addiction and adolescent depression: A moderated mediation model of rumination and self-esteem. *Personality and Individual Differences*, 127, 162-167. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2018.02.008>

- Wartberg, L., Kriston, L. & Thomasius, R. (2020). Internet gaming disorder and problematic social media use in a representative sample of German adolescents: Prevalence estimates, comorbid depressive symptoms and related psychosocial aspects. *Computers in Human Behavior*, 103, 31-36. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2019.09.014>
- Weinstein, A. & Lejoyeux M. (2010). Internet addiction or excessive Internet use. *Am J Drug Alcohol Abuse*, 36(5), 277-283. <https://doi.org/10.3109/00952990.2010.491880>
- Weiser, E.B. (2000). Gender differences in Internet use patterns and Internet application preferences: A two-sample comparison. *CyberPsychology & Behavior*, 3(2), 167-177. <https://doi.org/10.1089/109493100316012>
- Whang, L.S., Lee, S. & Chang, C. (2003). Internet over-users' psychological profiles: a behavior sampling analysis on internet addiction. *CyberPsychology and Behavior*, 6(2), 143-150. <https://doi.org/10.1089/109493103321640338>
- Wilhelm, C. (2016). Gender role orientation and gaming behavior revisited: Examining mediated and moderated effects. *Information, Communication & Society*, 21(2), 224-240.
- Wilson, S. M. & Peterson, L. C. (2002). *The Anthropology of Online Communities*. *Annual Review of Anthropology*, 31(1), 449-467. doi: 10.1146/annurev.anthro.31.040402.085436
- Wu, A. M. S., Li, J., Lau, J. T. F., Mo, P. K. H. & Lau, M. M. C. (2016). Potential impact of internet addiction and protective psychosocial factors onto depression among Hong Kong Chinese adolescents – direct, mediation and moderation effects. *Comprehensive Psychiatry*, 70, 41-52. <https://doi.org/10.1016/j.comppsy.2016.06.011>
- Yang, X., Jiang, X., Mo, P. K. H., Cai, Y., Ma, L. & Lau, J. T. F. (2020). Prevalence and interpersonal correlates of internet gaming disorders among Chinese adolescents. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(2), 579. <https://doi.org/10.3390/ijerph17020579>
- Yang, S. C. & Tung, C. J. (2007). Comparison of Internet addicts and non-addicts in Taiwanese high school. *Computers in human behavior*, 23(1), 79-96. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2004.03.037>

- Yen, C.F., Chou, W.J., Liu, T.L., Yang, P. & Hu, H.F. (2014). The association of Internet addiction symptoms with anxiety, depression and self-esteem among adolescents with attention-deficit/hyperactivity disorder. *Comprehensive Psychiatry*, 55(7), 1601-1608. <https://doi.org/10.1016/j.comppsy.2014.05.025>
- Young, K.S. (1996). Internet addiction: The emergence of a new clinical disorder. *Cyberpsychology and Behavior*, 3, 237-244.
- Young, K.S. (1998). *Caught in the net: How to recognize the signs of internet addiction and a winning strategy for recovery*. New York: John Wiley & Sons.
- Young, K.S. (1999). Internet addiction: Symptoms, evaluation and treatment. *Innovation in Clinical Practice*, 17, by L. Vande Creek & TL Jackson (Eds.). Sarasota, FL: Professional Resource Exchange, Inc.
- Young, K.S. (2007). Cognitive Behavior Therapy with Internet Addicts: Treatment Outcomes and Implications. *CyberPsychology & Behavior*, 10(5), 671-679. <https://doi.org/10.1089/cpb.2007.9971>
- Young, K.S. & Rogers, R.C. (1998). The relationship between depression and internet addiction. *Cyberpsychology and Behavior*, 1(1), 25–28. <https://doi.org/10.1089/cpb.1998.1.25>
- Zhang, X., Chen, X., Ran, G. & Ma, Y. (2016). Adult children's support and self-esteem as mediators in the relationship between attachment and subjective well-being in older adults. *Personality and Individual Differences*, 97, 229–233. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2016.03.062>
- Zhang, G., Dai, B. & Lei, L. (2013). The development of pathological internet use and its relationship with self-esteem among junior high school students: The moderating role of classmate relationship. *Acta Psychologica Sinica*, 45, 1345–1354. <https://doi.org/10.3724/SP.J.1041.2013.01345>
- Zhao, J., Kong, F. & Wang, Y. (2013). The role of social support and self-esteem in the relationship between shyness and loneliness. *Personality and Individual Differences*, 54(5), 577–581. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2012.11.003>
- Zhang, Y., Mei, S., Li, L., Chai, J., Li, J. & Du, H. (2015). The relationship between impulsivity and Internet addiction in Chinese college students: A moderated mediation

Αντωνία Αρμάου, «Εθισμός στο διαδίκτυο και αυτοεκτίμηση εν μέσω πανδημίας: Μια προκαταρκτική διερεύνηση σε μαθητές/ήτριες Γυμνασίου»

analysis of meaning in life and self-esteem. *PLoS One*, 10(7), e0131597. doi: 10.1371/journal.pone.0131597